

ФЕЩУК В. Психоемоційна підтримка молоді в діяльності молодіжного центру в кризових умовах / Сочинський А., Фещук В. // **Суспільство для психічного здоров'я особистості: взаємодія родини, освіти, громади** : Збірник наукових праць [за матеріалами Міжнародної науковопрактичної інтернет-конференції (Україна, Житомир, 24 листопада 2022 р.)] / Ред. колегія: Г. Пирог, Н. Портницька, І. Тичина / М-во освіти і науки України, Житомирський державний університет імені Івана Франка, соц.-псих. факультет. Житомир, Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2023. – С. 115-116.

Андрій Сочинський

аспірант спеціальності «Психологія»

Володимир Фещук

асистент кафедри соціальної та практичної психології

Житомирський державний університет імені Івана Франка

м. Житомир, Україна

ПСИХОЕМОЦІЙНА ПІДТРИМКА МОЛОДІ В ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНОГО ЦЕНТРУ В КРИЗОВИХ УМОВАХ

Психологічні особливості процесу соціалізації молоді в сучасних українських реаліях формують новітні виклики у пошуку методів роботи фахівців різних галузей долучених до роботи з цією категорією населення. Кризові умови військових дій тільки поглибили актуальність психоемоційної підтримки, оскільки формування особистості в умовах військових дій часто призводить до цілого ряду поведінкових розладів, серед яких посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), депресія, дисоціативні розлади, асоціальні та кримінальні прояви, схильність до адиктивної поведінки і т.п. [1, с. 276].

Існуюча психосоціальна підтримка молоді з боку державних та муніципальних установ практично зупинилась через переорієнтацію державних сервісів на потреби військового часу, проте соціальна мобілізація населення в цих кризових умовах через громадську активність значно «компенсувала» ті напрямки роботи, в яких виникала об'єктивна потреба [2, с. 251]. Однією із таких сфер діяльності стала підтримка молоді в Житомирській області, як в єдиному регіоні країни в якому не існувало молодіжного центру, як комплексної системи роботи з молоддю області у різних напрямках, включаючи розвиток особистості та психоемоційну підтримку.

Протягом серпня-жовтня 2022 року на базі молодіжного центру Житомирщини «#Kreativ_Space» було проведено вивчення запитів молоді 14-30 років у сфері особистісного розвитку та потреби у психоемоційній підтримці у якому взяло участь 275 осіб. За результатами аналізу відповідей досліджуваної молоді можна зробити висновки, що ключовими в умовах війни є поведінкові стратегії «уникнення проблем» (як поведінкова орієнтованість індивіда на відновлення емоційного благополуччя за рахунок намагання уникнути будь-якої взаємодії з наявними проблемами) та «пошук соціальної підтримки» (як

орієнтованість на подолання складних життєвих обставин за допомогою інших людей) [3, с. 80]. При цьому, абсолютна більшість опитаних висловлює потребу у групових арт-терапевтичних заняттях, мотивуючи власний вибір потребою у комунікаційній взаємодії у безпечному оточенні, при цьому ігноруючи (принаймні відкрито) факт, коли відповідні заняття доводилось переносити до укриття. Реагуючи на відповідні клієнтські запити, кількість арт-терапевтичних занять була збільшена, але кількість учасників та учасниць, при цьому не

115

зменшилась, оскільки не зник ключовий стрес-фактор відповідних стратегій поведінки молоді.

Результати відповідного дослідження є основою для вивчення та подальшої адаптації форм і методів роботи у сфері психоемоційної підтримки та особистісного розвитку молоді, особливо в кризових умовах військових дій, враховуючи новітній характер таких умов для фахівців різних сфер, в першу чергу, соціально-психологічного спрямування.

Таким чином, можна прийти до висновків, що, кризові психоемоційні умови військового часу формують у молоді різні поведінкові стратегії, ключовими з яких є «уникнення проблем» (через ігнорування та «занурення» у арт-терапевтичні практики) та «пошук соціальної підтримки» (в першу чергу через комунікацію з однолітками), які формують відповідний клієнтський запит, на який мають реагувати заклади, які працюють з молоддю, зокрема і молодіжні центри.

Література:

1. Joshi Paramit T., O'Donnell Debora A. Consequences of child exposure to war and terrorism. *Clinical child and family psychology review*. Vol.6 (4). P. 275-292.
2. Перевезій В. Соціальна мобілізація: інтеграційний та дезінтегруючий потенціал. *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України*. К. : ІПЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2013. № 6. С. 251-261.
3. Ганаба С.О., Ганаба В.В. Копінг-стратегії підлітків у ситуації перебування членів родини в зоні АТО. *Наукові записки Національного університету «Острозька ака-демія»*. Серія «Психологія» : збірник наукових праць. Острог : Вид-во НаУОА, листопад 2018. № 7. С. 78-82.

116